

“ Mae dangosyddion perfformiad buches, ynghyd ag amcangyfrifon ar gost cynhyrchu yn rhoi mewnwelediad allweddol i gynhyrchiant ac effeithlonrwydd y fuches sugno yng Nghymru. Mae'r Bwletin y Farchnad hwn yn archwilio data diweddaraf Gwasanaeth Symud Gwartheg Prydain (BCMS) ac Arolwg Busnes Fferm (FBS) yn fanylach.

Glesni Phillips - Swyddog Gweithredol y Farchnad

CYFNOD LLOIA

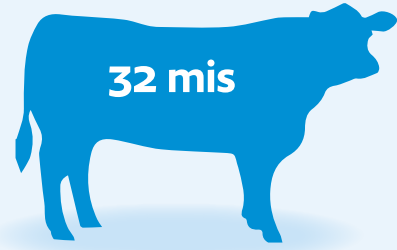
Yn ôl y data diweddaraf gan BCMS, y **cyfwng lloia cyfartalog** ar gyfer argaeau gwartheg eidion yng Nghymru oedd **425 diwrnod yn 2025**. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o bron i bum diwrnod o'i gymharu â 2024, a dyma'r cyfwng hiraf a gofnodwyd ers 2020 (427 diwrnod). Mae tueddiadau hanesyddol yn dangos bod y cyfwng ar gyfartaledd yn 428 diwrnod yn 2015, gan dynnu sylw at y ffaith fod cynnydd tuag at darged y diwydiant o gyfwng lloia 365 diwrnod yn parhau i fod yn brin. Gall ffactorau fel cyfraddau twf is-optimaid a ffrwythlondeb heb ei reoli gyfrannu at gyfyngau estynedig, a gall patrymau lloia tynnach wella proffidioldeb buches trwy wneud y mwyaf o nifer y lloi sy'n cael eu cynhyrchu dros oes mamogiaid.

Mae'r **oedran cyfartalog ar adeg y lloia cyntaf** yn sbardun allweddol arall ar gyfer effeithlonrwydd atgenhedlu, gan fod y llo yn cynrychioli prif allbwn y fenter. Yn 2025, roedd hyn yn **980 diwrnod** (32.2 mis). Er ychydig yn uwch na'r ddwy flynedd flaenorol, mae hyn yn nodi gwelliant nodedig o'i gymharu â lefelau cyn 2020, pan oedd y cyfartaledd yn agosáu at 34 mis yn 2015. Er bod lle i symud yn agosach at darged y diwydiant o 24 mis (730 diwrnod), mae'r duedd hirdymor yn dangos cynnydd cadarnhaol. Gall rheoli heffrod yn well i gyflawni lloia cynharach wella proffidioldeb a lleihau costau cynhyrchu, gyda thystiolaeth yn awgrymu y gellir cynyddu allbwn lloi gydol oes - a chyfanswm pwysau diddyfnu - yn sylweddol.

Cyfwng lloia ar gyfartaledd ar gyfer mamogiaid eidion yng Nghymru, 2025:

Oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf mamogiaid cig eidion yng Nghymru, 2025:

Mae effeithlonrwydd atgenhedlu yn parhau i fod yn sylfaenol i broffidioldeb ar draws pob system gynhyrchu. Mae gwelliannau cynyddol nid yn unig yn cefnogi perfformiad ariannol ond gallant hefyd gyfrannu at allyriadau nwyon tŷ gwydr is fesul uned o allbwn.

PROFFIDIOLDEB

COSTAU CYNHYRCHU GWARTHG SUGNO YNG NGHYMURU 2024/25:

p/Kg pwysau byw	Perfformwyr Cyffredin	Traean Isaf	Traean Uchaf
Cyfanswm y Costau	256.5	352.5	166.6
Elw'r Farchnad	247.7	240.8	250.0
%% Cyfanswm y Costau a Gwmpesir gan Elw'r Farchnad	96.6%	68.3%	150.1%

Ffynhonnell: Arolwg Busnes Fferm

Mae'r FBS yn darparu **costiau cynhyrchu** blynyddol sy'n cynnig mewnwelediad gwerthfawr i berfformiad ariannol mentrau cig eidion yng Nghymru. Ar gyfer 2024/25, mae'r data yn tynnu sylw at y ffaith bod y buchesi sy'n perfformio orau (traean uchaf) wedi cofnodi cyfanswm cost cynhyrchu o **166.6c/kg**, a chyflawni allbwn uwch, gan gynhyrchu 279kg y fuwch. Fe wnaeth y buchesi hyn hefyd gynnal chostau newidyn a sefydlog is o'i gymharu â grwpiau sy'n perfformio'n is.

Mewn cyferbyniad, fe wnaeth y bwlich yng nghyfanswm y costau rhwng y traean uchaf a'r traean isaf o gynhyrchwyr gyrraedd 186.0c/kg. Gydag enillion y farchnad yn debyg i raddau helaeth ar draws grwpiau perfformiad, mae hyn yn awgrymu bod rheoli costau ac effeithlonrwydd ar y fferm yn sbardunau allweddol i broffidioldeb o fewn buchesi sugno Cymru.

Beth mae hyn yn ei olygu i'r diwydiant?

Bydd gwella perfformiad atgenhedlu yn parhau i fod yn ganolog i ysgogi cynhyrchiant ac effeithlonrwydd amgylcheddol ym muches sugno Cymru. Gan fod enillion y farchnad yn dangos amrywiad cyfyngedig rhwng cynhyrchwyr, mae'n debygol y bydd mwy o bwyslais yn cael ei roi ar reoli costau ac effeithlonrwydd technegol i gynnal ymylon. Mae cynhyrchwyr sy'n gallu optimeiddio perfformiad buches yn gyson yn debygol o fod mewn sefyllfa well i aros yn wydn yn wyneb pwysau economaidd a pholisi parhaus.=

Crynodeb Misol y Farchnad

GWARTHEG

Prisiau – wythnos yn dod i ben 18 Ebrill

Y prisiau pwysau marw cyfartalog yng Nghymru a Lloegr ar gyfer bustych oedd **630.8c/kg**. Roedd hyn:

- -3.2c ar yr wythnos flaenorol,
- 64.7c uwchlaw lefelau flwyddyn ynghynt.

Roedd y prisiau pwysau marw ar gyfer categorïau gwartheg eraill fel a ganlyn -

- Heffrod: 629.0c/kg (-3.7c ar yr wythnos),
- Teirw ifanc: 614.1c/kg (-3.0c ar yr wythnos), a
- Buchod difa: 523.0c/kg (-4.7c ar yr wythnos).

Trwybwn – Mawrth 2026

- Cyfanswm y trwybwn gwartheg mewn lladd-dai yn y DU = 227,800 pen – +1% ar y flwyddyn.
- Cyfanswm y trwybwn gwartheg dethol = 172,900 pen - i lawr 2% ar y flwyddyn.
 - bustych +2%, heffrod +0.1%, a theirw ifanc +9%
- Cyfartaledd pwysau carcasau gwartheg dethol = 353.5kg (-0.1kg ar y flwyddyn).
- Trwybwn gwartheg llawn-dwf = 46,800 pen - i lawr 0.3% ar y flwyddyn.

DEFAID

Prisiau – wythnos yn dod i ben 18 Ebrill

Roedd y pris cig oen pwysau marw* ym Mhrydain ar gyfartaledd yn **843.0c/kg**. Roedd hyn:

- -3.7c ar yr wythnos flaenorol,
- +140.1c o'i gymharu â lefelau flwyddyn ynghynt,
- 137.9c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2021-25: 705.1c/kg).

Fe wnaeth y niferoedd oedd yn dod ar y farchnad gyrraedd 30,800 pen. Roedd hyn:

- +6% ar yr wythnos flaenorol
- +25% o'i gymharu â lefelau blwyddyn yn gynharach

*Noder: Dangosir ŵyn hen dymor o 1 Ionawr i'r trydydd dydd Llun ym mis Mai ac ŵyn tymor newydd wedi hynny.

Trwybwn – Mawrth 2026

- Cyfanswm y trwybwn defaid mewn lladd-dai yn y DU = 1.2 miliwn pen (+10% ar y flwyddyn).
- Trwybwn ŵyn = 949,600 pen - i lawr 8% ar y flwyddyn.
- Pwysau carcas ŵyn cyfartalog = 21.3kg (+0.1kg ar y flwyddyn).
- Trwybwn mamogiaid a hyrddod difa = 110,400 pen (+9% ar y flwyddyn).

MOCH

Prisiau – wythnos yn dod i ben ar 18 Ebrill

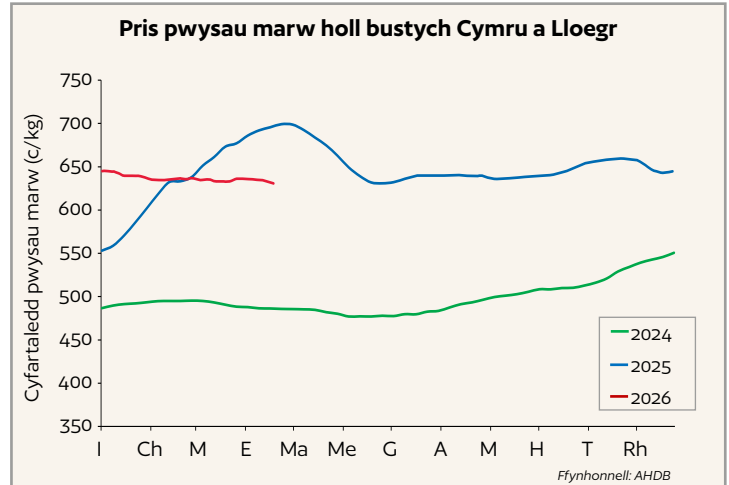
Roedd Pris Moch Safonol yr UE (SPP)* ym Mhrydain yn sefyll ar **181.5c/kg**. Roedd hyn:

- +0.2c ar yr wythnos flaenorol,
- - 24.1c o'i gymharu â lefelau blwyddyn yn gynharach,
- 25.8c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2021-25: 179.8c/kg).

*Nodyn: nid yw'r gyfres ddata APP bellach ar gael gan nad yw'r data bellach yn bodloni trothwyon dilysu. Nid yw'r SPP (sy'n defnyddio gwahanol ffynonellau data) yn cael ei effeithio.

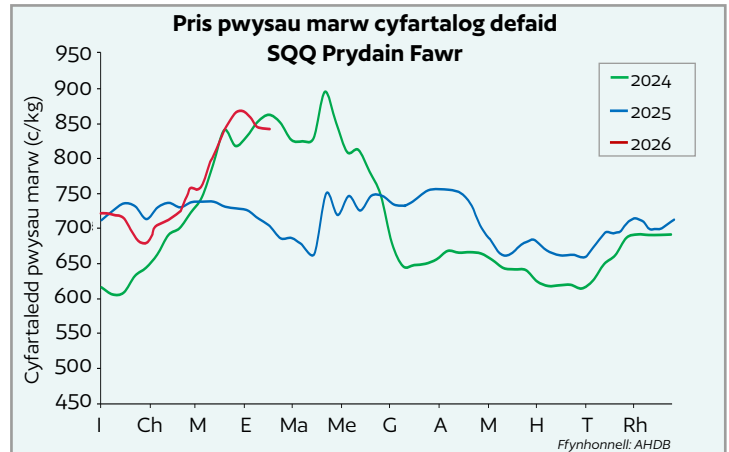
Trwybwn – Mawrth 2026

- Cyfanswm y trwybwn moch mewn lladd-dai yn y DU = 942,100 pen (+8% ar y flwyddyn).
- Trwybwn moch heb fagu = 925,500 pen (+8% ar y flwyddyn).
- Pwysau carcas moch heb fagu cyfartalog = 93.7kg (+2.6kg ar y flwyddyn)
- Trwybwn hwch a baedd = 16,600 pen (+5% ar y flwyddyn).

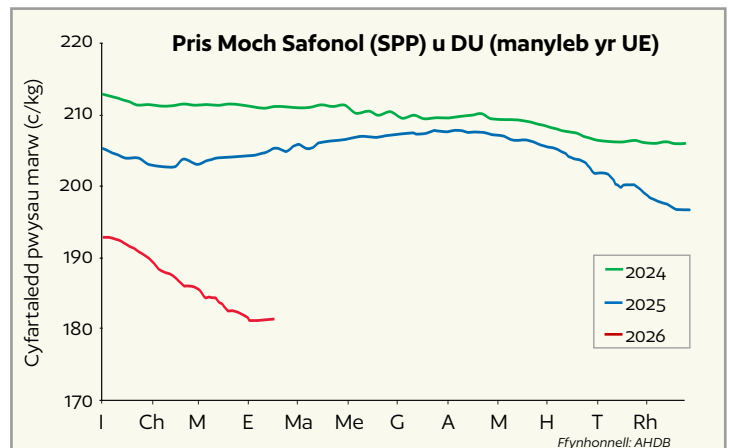
Cynhyrchiant Cig Eidion a Chig Llo y DU
Mawrth '26

75,000 tunnell
+2% b-a-f

Cynhyrchiant cig defaid yn y DU
Mawrth '26

26,100 tunnell
+11% b-a-f

Cynhyrchiant porc y DU
Mawrth '26

89,300 tunnell
+11% b-a-f

